

Rechtskrondig Weekblad

REDACTIE : Italiëlei, 99, Antwerpen

Abonnement : 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER : Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

Postchecknummer : 3185.22

INHOUD :

Mr Ed. V. — Buitengewone of « bovenmatige » Rechtbanken.
Mr André RODENBACH. — Gemeenheid van muren.
RECHTSPRAAK.
Hof van Beroep Brussel. — 3e Kamer. — 4 Mei 1932. — Auto-ongeval. — Kosteloos vervoer.
Boetstraffelijke Rechtb. te Antwerpen. — 25 Maart 1932.
Misbruik van vertrouwen. — Burgerlijke partij.
Koophandelsrechtbank te Brugge. — 12 Mei 1931. — Dagvaardingsexploot. — Niet vermelden van voornaam.

Burgerlijke Rechtbank te Mechelen. — 19 Maart 1932. Onverdeelbare eigendom. — Dagvaarding door vruchtgebruiker.
Burgerlijke Rechtbank te Leuven. — 24 December 1931. Geestrijke dranken. — Huiszoeking zonder toelating.
FISCALE KRONIEK. — Handlichtingen bij faillissementen, door Pr. Thuybaert.
MEDEDEELINGEN.
UIT DE PERS.
RECHTERLIJK LEVEN.

Buitengewone of « bovenmatige » Rechtbanken

Dat er met de grondige wijziging van art. 8 der wet op de bevoegdheid in burgerlijke zaken, een doodvonnis geveld is geworden over de « buitengewone » rechtbanken kan wel de meening zijn van de aanhangers der volheid van rechtsmacht bij de rechtbanken van eersten aanleg, uitsluitelijk uit rechters van beroep samengesteld.

In werkelijkheid zal een « spoedige en goedkope » rechtsbedeeling een ideaal blijven. En wat niet weinig zal bijdragen om partijen en pleiters van de rechtbanken van eersten aanleg, met hunne plechtige en kostelijke vormen, met hunnen stoet van pleitbezorgers, zal afhouden is het verlies van den graad van beroep voor de zaken die, bij het vredege recht, vanaf Fr. 600 vatbaar zijn voor beroep, en bij de werkrechtshraden, vanaf Fr. 500.

Ik heb juist het woord « buitengewone » rechtbanken gebezigd. Een arrest van het Verbrekingshof heeft de rechterlijke taal verrijkt met eene nieuwe bewoording. Tot heden kende men immers de gewone rechtbanken, de volheid der rechtsmacht bezittende, en de buitengewone rechtbanken, met begrensde bevoegdheid — vredege rechten, handelsrechtbanken, werkrechtshraden. In het bedoeld arrest heeten die rechtsmachten « des juridictions exorbitantes », waardoor in het bijzonder de Handelsrechtbanken en de Werkrechtshraden beoogd worden. « Exorbitant » is meer dan buitengewoon. Rechtbanken aldus betiteld zijn eenvoudig « bovenmatige of overtollige rechterlijke instellingen » en de schrijvers van sommige in het « Journal des Tribunaux » verschenen bijdragen over die vraag schijnen ze als minderwaardige te beschouwen. Vooral de vroeger genoemde Goedemannenraden — die men mischien kortweg « arbeidsrechtbanken » zou mogen noemen — zijn het mikpunt der aanvallen. Men mag voorzeker tegenstander zijn van alle bijzondere rechtbanken en vooral van leekenrechtbanken. Toch kan niemand als ernstige kritiek de zienswijze aanschouwen van Mr. J. Hennebicq, die in het nummer van 7 Februari 1932 de Werkrechtshraden betitelt met benamingen als « la fable du Palais — caricature de la justice — tribunaux pour rire »... en hij schrijft:

« Ceux qui prétendent y siéger comme des juges, ne sont en réalité que les serviteurs des intérêts particuliers qu'ils viennent y défendre » unguibus en rostro ». Nous n'avons jamais pénétré dans la chambre des délibérations, mais nous imaginons fort bien que les bagarres et les

transactions entre Capulets et Montaigus des questions sociales se révoltent au petit bonheur sur le dos des plaideurs ahuris. Les assesseurs juridiques qui y assistent impuissants, n'ont pas un mot à dire. S'ils avaient le malheur d'élever la voix, les Capulets et les Montaigus auraient vite fait de les faire rappeler à l'ordre par le Ministère dont ils dépendent... »

Van een man als Mr. Hennebicq heeft men het recht zich aan waardiger bewoordingen, aan minder gewaagde veronderstellingen te verwachten, en minder scherpe tegenspraak met zichzelf. En de ondervinding laat mij toe zulkdanige veronderstellingen en betwijfelings nopens de onpartijdigheid en den kalmen geest der leden van de gehekelde instelling met kracht tegen te spreken.

Is de gevolgtrekking nu dat er aan de organieke wet van Juli 1926 niets te verbeteren valt? Wel integendeel.

Het reeds aangehaald arrest van het Verbrekingshof van 14 Januari laatstleden, heeft een der gebreken dier wet in het licht gesteld. Dit arrest verbrak een vonnis van den Werkrechtshraad van Brussel, wier motiveering in strijd was met deze der beslissing. De rechtsgeleerde bijzitter, wiens taak het is de vonnissen op te maken, begon met de redenen uiteen te zetten die tegen de beslissing van de rechters pleiten en vermelde vervolgens de meening waarop de beslissing gesteund was, te weten zeker gebruik bij de betrokken nijverheid in voege. Tegenspraak tusschen redenen wordt aanzien als afwezigheid van redenen en het vonnis werd naar den Werkrechtshraad van Leuven verzonden.

In tegenstrijd met den Referendaris bij de Koophandelsrechtbank die het vonnis opstelt doch theoretisch geen deel neemt aan de stemming, heeft de Bijzitter niet alleen beraadslagende maar zelfs beslissende stem, in geval van staking van stemmen een tegen een of twee tegen twee. (1) Buiten dit geval, zijn het de leden van den Raad — ter uitsluiting van den Voorzitter, die de debatten leidt, het vonnis mede onderteekent en er lezing van geeft, die beslissen. Het kan dus gebeuren dat de Raad den Bijzitter een beslissing oplegt, waarvan deze overtuigd is dat ze niet wettelijk is — een geval waarvan ondergeteekende nog geen ondervinding heeft opgedaan. Toch is de mogelijkheid niet uitgesloten.

De vraag is nu, waarom een verschil van samenstelling tusschen de Raden van eersten aanleg en die van beroep? Deze

laatste worden voorgezeten door een dokter in de rechten die niet alleen de debatten leidt maar mede stemt en beslissende stem heeft en de vonnissen opstelt. Om welke reden past men die regels niet toe op de Raden van eersten aanleg? (2)

Nog andere wenschelijke wijzigingen zijn te onderlijnen: o.m. vereenvoudiging der rechtspleging voor het Bureel van Verzoening wanneer het geëischte bedrag de 200 fr. niet overtreft. (art. 54 der wet van 1926) — afschaffing der beschikkingen nopens de « Technische Bijzitters » dewelke doode letter blijven in de praktijk (art. 34).

Het « Journal des Tribunaux », nummer van 17 April, in eene bijdrage van den voorzitter van een Werkrechtshraad van Beroep, stelt nog andere wijzigingen aan de organieke wet voor; de afschaffing van het maximum-cijfer of « plafond » van 24.000 fr. voor de bevoegdheid rationae personae (Bediendenkamer), vervolgens de Gemengde Kamer, waarover reeds getwist is geworden (3), de uitbreiding der bevoegdheid tot den landbouw en de boschnijverheid.

Met de zienswijze volgens dewelke de gemengde Kamer te veroordeelen is, kan ik niet 't akkoord gaan. Wanneer de hoedanigheid van bediende of van werkmán in den persoon van den werknemer betwist wordt, heeft men met iets gewichtigers te doen dan eene formaliteit of de kwestie van bevoegdheid eener Kamer. Volgens de werknemer of bediende of handarbeider is, wordt de wet op het dienstkontrakt of die op het arbeidskontrakt toegepast. Bovendien vergt de oplossing der vraag nopens de hoedanigheid heel dikwijls een grondig onderzoek, door getuigenverhoor, mededeeling van stukken, bezoek ter plaats. En dit onderzoek kan toch niet, zooals voorgesteld wordt, aan den Voorzitter worden overgelaten.

Deze laatste beschouwing geeft aanleiding tot eene opmerking van belang. Wat beteekent de opsomming in de organieke wet op de Werkrechtshraden, van zekere soorten van werknemers, gerangschikt, de

eene onder de handarbeiders, de andere onder de bedienden? De wet op het arbeidskontrakt rangschikt de meestergasten bij de werklieden. De wet van 1926 plaatst ze onder de bedienden. De rechtspraak leidt hieruit af dat voortaan op den meestergast de wet op het dienstkontrakt van 7 Augustus 1922 moet worden toegepast. Nergens bestaat een wettelijke tekst die een verband schept tusschen de wet van 1926 die, evenals de vorige van 1910, eene wet van rechterlijke inrichting, van bevoegdheid en van rechtspleging is en de wetten van 1900 op het arbeidskontrakt en van 1922 op het dienstkontrakt, dewelke onderscheidelijk het statuut van van werkmán en dat van den bediende regelen.

Dat is eene leemte in onze wetgeving. Doch is een wettelijke beschikking wel noodig om die leemte aan te vullen?

Artikels 3 en 4 van de organieke wet zijn aanduidingen nopens de bevoegdheid, — de werkmán moet zijn geschil indienen bij de Kamer voor Werklieden, de bediende voor de Kamer voor Bedienden. Waarom zijn Kamers voor Werklieden en Kamers voor Bedienden ingericht? Klaarblijkelijk om op de partijen, hetzij de arbeidswet, hetzij de wet op het dienstkontrakt toe te passen. Zulks is ongetwijfeld de bedoeling van den wetgever geweest.

Om nu het geval van den meestergast te hernemen, de wet van 1926 heeft de beschikking der wet van 1900 stilzwijgend afgeschaft: de meestergast wordt als bediende beschouwd en de bevoegde kamer kan op hem de arbeidswet niet toepassen, enkel de wet op het dienstkontrakt.

Ed. V.

(1) Art. 31 bepaalt dat de aanwezigheid van een werkgever en een werknemer volstaat.

(2) Ziehier hoe bedoeld arrest zich over dezen rol van voorzitter en bijzitter uitsprekt:

« Le Siège du conseil de Prudhommes duquel émane le jugement est composé, d'une part, d'un président qui dirige les débats, sans cependant y avoir nécessairement, comme tel, voix délibérative, qui signe la minute portée par le greffier sur la feuille d'audience, et peut prononcer la sentence, dont la rédaction incombe à l'Assesseur juridique, et, d'autre part, de conseillers Prudhommes qui ont pris part aux débats, dont la présence n'est point requise au prononcé et dont les noms sont contenus dans la rédaction de la sentence! »

(3) Rechtspraak omtrent Werk- en Dienstverhuring, I. 177.

Gemeenheid van Muren

Beschutting van een gemeenen muur tegen de vochtigheid bij middel van Eternit-platen of anderszins Rechten van beide Eigenaars.

Een uiterst-belangwekkend geschil, op juridisch oogpunt beschouwd, werd door den Heer Vrederechter van het tweede Kanton te Gent (1) beslecht, betreffende de rechten van den mede-eigenaar van een gemeenen muur, om dezen op eigen kosten tegen de vochtigheid te beschermen en de ondoordringbaarheid ervan te verzekeren. Het geval, hoewel het zich dagelijks voordoeft, werd voor de eerste maal in dit vonnis, op zoo eene merkwaardige wijze be-

oordeeld, dat wij het geradig vinden er over uit te wijden.

Een eigenaar had, bij het oprichten van een gebouw in terugtrekking der straat, een gedeelte van den gevelmuur van een naburig huis ongedekt en onbeschuut gelaten, zoodoende dat deze gevel gedurig, door den slag van den regen aangetast, al langs om meer vochtiger werd hetgeen aanzienlijke schade berokkende aan het huis, aan het behangpapier, hetwelk van

den wand losging, en aan de waren, die, in de naastgelegen plaats opgestapeld, door de aanhoudende vochtigheid aan 't bederven gingen. De mede-eigenaar van den muur verzette zich tegen het aanwenden der meest-afdoende middelen om dit te verhelpen, namelijk bekleeding van den buitenwand met eternitplaten of cementbestrijking.

Het vonnis, hetwelk omtrent dit geschil uitgesproken werd, beslist dat de benadeelde eigenaar het recht heeft de buitenzijde van den gemeenen muurkant van den gebuur — op zijne kosten zoo in te richten, dat de ondoordringbaarheid verzekerd wordt. Nochtans, vermag hij niet het minste gedeelte grond van den naburigen eigenaar in te nemen, en daarbij mag hij door deze werken eene gebeurlijke gebruikneming van den wand, door den naburigen eigenaar, niet beletten. Hij zal alleen de kosten der beschuttingswerken moeten dragen, daar deze uitsluitelijk in zijn eigen belang gedaan worden.

Het vonnis, in zijne beweegredenen, verwerpt vooreerst de veronderstelling van ouderdom of sleet van den muur, en deze van overmacht, welke niet opgeworpen waren en bepaalt heel duidelijk het geschilpunt aan de beoordeeling der Recht-bank onderworpen.

Het geldt hier « eene eenvoudige verbering aangevraagd, uitsluitelijk ten voordeele van den eischer, — het blootgestelde gedeelte van den muur zijnde » door den slag van den regen tot in den binnenwand vochtig geworden. »

De eischer kon diensvolgens niet staan de houden dat er hier kwestie was van herstellings- of herbouwingswerken van een gemeenen muur, werken, waarvan de kosten als gemeenzame last, door beide belanghebbenden moeten gedragen worden, ingevolge artikel 655 van het burgerlijk wetboek.

Het vonnis vervolgt: « Gemeenheid is » mede-eigendom per onverdeelde gedeelten (Laurent, Principes d. VII n° 494). » De gemeenschap van eene zaak verleent » het recht aan elk der mede-eigenaars, » van er gebruik van te maken, voor de » gebruiken, tot dewelke zij, uit haren » aard bestemd is, met deze beperking » nochtans dat hij het als een goeden huisvader gebruiken moet, en derwijze dat » hij geen nadeel aan de mede-eigenaars » aanbrengt (Pothier, aangehaald door » Laurent, d. XXVI n° 436 zie B. W. art. » 577 bis, § 5). »

Het vonnis leidt van dit grondbeginsel af dat de eischer « die van het gemeen- » zaam gedeelte van den muur slechts een » onvolkomen bescherming bekomt, geen » het minste nadeel aan den verweerder » berokkent, wanneer hij de ondoordring- » baarheid van den gemeenen muur verze- » kert, door werken, welke geen de minste

» grondinneming voor gevolg hebben, » noch eene gebeurlijke ingebruikneming » beletten van den wand, door den gebuur, » ingevolge artikel 657 van het burgerlijk » wetboek, maar dat de kosten dezer wer- » ken alleen ten laste vallen van den » eischer, ten wiens voordeele zij uitslui- » telijk gedaan worden. »

Dit stelsel eens aangenomen, diende er nagezien of het voorgesteld middel om den muur ondoordringbaar te maken, namelijk het bekleeden met eternitplaten, geen grondinneming beduidde, hetgeen natuurlijk onaannemelijk ware. Het schijnt wel, ons dunks, dat deze bekleeding wel eene onrechtmatige toe-eigening en eene ingrijping in het eigendomsrecht is, welk, wel is waar gering, nochtans voldoende schijnt om een verzet vanwege den naburigen eigenaar te verrechtvaardigen. Immers hierdoor neemt men enkele centimeters van zijn grond in (breedte der eternitplaten en desgevallend breedte van de tusschenruimte tusschen muur en plaat).

Het vonnis, na de mogelijkheid ingezien te hebben, van de dikte van den muur ietwat te verminderen, om de eternitplaten erin te doen aanpassen, — hetgeen wel alle grondinneming zou beletten, doch de sterkte van den gemeenen muur wellicht zou verminderen, — laat deze kwestie alsmede de keus van andere mogelijke beschuttingsmiddelen, aan het oordeel van eenen deskundige over.

Wat er ook van weze, en welk het oordeel van dezen vakman wel ook moge wezen, dit is slechts een eenvoudig technisch vraagstuk — men moet van deze merkwaaardige beslissing het volgende onthouden: dat elk mede-eigenaar van een gemeenen muur het recht heeft dezen te gebruiken naar zijne natuurlijke bestemming, namelijk tot eene volkomene beschutting, en, te dien einde, alle welkdanige werken te doen verrichten, zelfs langs de tegenovergestelde zijde van den muur, ten einde de ondoordringbaarheid ervan te verzekeren met de driedubbele beperking nochtans van:

- a) hierdoor geen de minste grondinneming te verwezenlijken;
- b) de sterkte van den gemeenen muur niet te verminderen;
- c) eindelijk het gebeurlijk gebruik van deze zijde door den gebuur niet te beletten, noch het uitoefenen zijner rechten op zélf den muur.

De technici hoeven dus slechts het gepast beschuttingsmiddel te vinden, hetwelk aan deze wettelijke vereischten voldoet.

André RODENBACH,
Dr in de Rechten, Pleitbezorger,
Gent.

(1) Vrederecht IIe kanton Gent, 4-6-1931, J. des J. de Paix, Jan.-Febr. 1932, bl. 24.

Om deze redenen:

Het Hof;
Gehoord Mijnheer De Vooght, advocaat Generaal:

Bekrachtigd het vonnis a quo in zoverre dat den eisch der burgerlijke partij heeft afgewezen tegen de naamloze maatschappij « Antwerp Water Works » en « Compagnie Limited » als burgerlijke verantwoordelijk gedaagd;

Verwijst de burgerlijke partij tot de kosten van beroep van gemelden eisch;

Doet het vonnis te niet in zoverre het den eisch der burgerlijke partij heeft afgewezen tegen Roosemeyers, en beslissen de opnieuw, verwijst deze te betalen aan de burgerlijke partij handelende zoowel in persoonlijken naam als in hoedanigheid van vader en hoofd der gemeenschap, de som van zeven en twintig duizend honderd drie en vijftig frank 65 centiemen, met de wettelijke intresten van af 26 April 1929, en de kosten zoo van len aanleg als van beroep, betreffelijk het geding, door de burgerlijke partij tegen Roosemeyers ingespannen;

Verleent akte aan de burgerlijke partij der voorbehouding die zij voor het toekomende maakt in naam van Somers Maria;

Zegt dat er niet dient voor het oogenblik laatstgenoemde aan een geneeskundig onderzoek te onderwerpen, de vraag desangaaende ingediend door niets verrechtvaardigd zijnde;

Verwijst Roosemeyers tot de kosten.

BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

9e KAMER — 25 MAART 1932

Voorzitter: M. Verstraete
Bijzitters: Mr Mermans en Mr Van den Hove
d'Ertsenryck
Op Min.: M. Lepaige
Pl.: Mr R. Victor

MISBRUIK VAN VERTROUWEN — BURGERLIJKE PARTIJ — FAILLISSEMENT — AANSTELLING — VOORWAARDEN — ONKOSTEN.

1. Maakt zich schuldig aan misbruik van vertrouwen hij die beschikt als uitsluitende eigenaar over waarden welke in rechte niet opgehouden hebben de eigendom van zijn klanten te zijn en met slechte trouw in zijn eigen belang gehandeld heeft.
2. Alleen een reeds ontstane en dadelijke schade mag in acht genomen worden om een vraag van de Burgerlijke partij te verrechtvaardigen. De Rechtbank kan aan de burgerlijke partij de kosten harer aanstelling toekennen en verder haren eisch afwijzen.

Openbaar Ministerie en als burgerlijke partijen: E..., V. B... en N... allen verschijnende in persoon t/ C...

Aangezien het bewezen is dat betichte titels van zijne klanten gedeeltelijk in pand, gedeeltelijk in bewaring ontvangen heeft voor eene gezamenlijke waarde van omtrent 360.000 franken volgens schatting gemaakt in het begin van het jaar 1931, en dat hij op einde Januari van gezegd jaar, in de onmogelijkheid verkeerde deze titels terug te geven, een vraag tot concordat voor de handelsrechtbank neergelegd heeft;

Aangezien uit het verslag van den rechterlijk aangestelde rekenplichtige spruit dat de door hem aan den bankier ontleende sommen beliepen:

den 30-12-1929 op 667.371,01 franken;
den 30-11-1930 op 599.341,91 franken;
den 31-12-1930 op 424.016,04 franken;
wanneer de titels van zijn persoonlijk portefeuille nochtans geboekt aan de inkoopwaarde (dus aan een hooger waarde dan de toenmalige beurskwoteering) slechts op die 3 verschillende tijdstippen het bedrag van 484.978,21 franken; 410.837,71 franken en 265.115,96 franken bereikten;

Dat volgens de door den heer deskundige ingewonnen inlichtingen op de banken, de waarde van de in pand gegeven titels hooger was dan die hier hooger vermeld;

Dat het dus vaststaat en overigens door het onderzoek bewezen werd, dat betichte titels van zijn klanten erbij gedeponeerd heeft als waarborg van zijn eigen debiet saldo;

Dat uit dit feit blijkt dat betichte zijn persoonlijk vermogen met dit van zijn klanten heeft vermengd en zonder onderscheid ervan beschikt heeft voor doeleinden waarvan hij alleen voordeel kon trekken en wel om een vermogenstoestand te behouden welke met de werkelijkheid niet strookte;

Aangezien betichte, beschikt hebbende als uitsluitende eigenaar over waarden welke in rechte niet opgehouden hebben het eigendom van zijn klanten te zijn en met slechte trouw in zijn eigen belang gehandeld hebbende, dient als schuldig aan

misbruik van vertrouwen aanzien te worden (arr. Gent 4-12-1908 pand. per. 1909, blz. 19);

Aangezien betichte inroep dat voor wat klagers B... en V. B... aangaat, deze hem de toelating gegeven hadden de hem toevertrouwde titels op zijne beurt in pand bij banken neer te leggen, wat inderdaad door hen niet geloofend is;

Aangezien echter wat hier het misbruik van vertrouwen daartelt is de overweging dat betichte de hem overgemaakte titels met de zijnen zonder het minste onderscheid vermengd heeft en dat hij bijgevolg deze titels heeft doen dienen als gemeene dekking van zijn eigen debiet zoodat de titels van gezegde klagers konden verkocht worden door de banken waar zij gedeponeerd waren, naarmate de dekking van zijn debiet inkromp en dit zonder zelfs aan de klagers de gelegenheid te verschaffen hun titels te hernemen mits betaling van hun schuld;

Aangezien hetgeen voorgevallen is met de titels van beide klagers ten overvloed wel het gevaar van zulke handelwijze bewijst;

Aangezien klager B... 138 aandelen Electrofina aan betichte overhandigde als waarborg van zijn debiet;

Dat op het oogenblik der staking van betaling die titels eene waarde van omtrent 36.225 franken bedroegen volgens de schatting van den heer curator;

Dat tevens klager op de boeken van betichte als schuldenaar van een som van 18.620 franken voorkomt;

Dat alhoewel het debiet van B... bij betichte dus volkomen gedekt was, de 138 aandelen Electrofina, welke betichte bij de Westminster Bank gedeponeerd had, in pand voor zijn eigen debiet verkocht werden met het gevolg dat het verschil tusschen de twee bovengemelde sommen zijnde 17.604 franken ten bate van betichte gerekend werd, en dat hij diensvolgens van die geldsom zich verrijkt heeft ten nadeele van den eigenaar der titels;

Aangezien hetzelfde geval voorviel voor wat Van B... betreft;

Dat de door hem aan betichte toevertrouwde titels op 5 Maart 1931 eene waarde bereikte van ongeveer 177.796,25 franken;

Dat echter zijn debiet rekening jegens betichte volgens den heer Curator fr. 106.183,34 bedroeg;

Dat het verschil tusschen die twee sommen te weten 71.612,91 frank ook ten zijnen goede is gekomen op kosten van bovengenoemde klant;

Aangezien bovendien betichte 123 nieuwe aandelen Geomines en 20 aandelen Banque d'Anvers, toen eener gezamenlijke waarde van 124.335 frank toebehoorende aan zijn klant H... bepand heeft respectievelijk bij de « Banque Centrale Anversoise » die weigert de Geomines terug te geven, en bij de Westminster Bank die reeds Banque d'Anvers te gelde gemaakt heeft;

Aangezien betichte die 123 nieuwe Geomines in handen had naar aanleiding van eene storting van 36.939 franken hem door H... gedaan om gebruik te maken van het recht van inschrijving aan zijn 12 oude titels gehecht;

Dat betichte tevens zich de 20 Banque d'Anvers ter hand had doen stellen ten einde de koepensbladen te laten hernieuwen;

Aangezien eveneens bewezen is dat betichte die titels Crédit Foncier Sud Américain toebehoorende aan Juffrouw N... en hem overhandigd om gestempeld te worden, verduisterd heeft met gezegde titels aan een zijner klanten waarvan hij reeds de titels op een bank in pand had gegeven, af te staan in ruiling van de zijne;

Dat deze titels in 't begin van het jaar 1931 eene gezamenlijke beurswaarde hadden van ongeveer 22.600 franken;

Aangezien in die twee laatste gevallen beide klanten aan betichte geen de minste geldsom schuldig waren;

Dat ook hier zijn plichtigheid als erger voorkomt daar hij in huidige gevallen schamteloos misbruik heeft gemaakt van het vertrouwen van zijn klanten die hoegenaamd niets tegen het neerleggen hunner titels bekomen hebben;

Aangezien uit deze uiteenzetting spruit dat betichte zich degelijk plichtig heeft gemaakt, aan de algemeenschap der feiten hem in de dagvaarding verweten met die wijziging nochtans dat voor wat Van H... P... aangaat het misbruik van vertrouwen op een totale som van 124.335 franken bedraagt in plaats van 45.000 franken en 20 Banque d'Anvers en dat tegenover B... en Van B... het misbruik van vertrouwen zich bepaalt op respectievelijk 17.604 fr. en 71.612,91 franken;

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP BRUSSEL

3e KAMER — 4 MEI 1932

Voorzitter: M. de Lichtervelde
Raadsheeren: M.M. Berger en Coirbay
Advokaat-Generaal: M. De Vooght
Pl.: Mr Roelens t/ Mr Jeanty en Mr Wilmots

AUTO-ONGEVAL — KOSTELOOS VERVOER — VOLLEDIGE VERANTWOORDELIJKHEID IN GEVAL VAN LICHTTE FOUT — Art. 1384 NIET TOEPASSIG WANNEER DE AANGESTELDE IN VERLOF IS.

I. In geval van kosteloos vervoer bestaat de verantwoordelijkheid voor schade zelfs wanneer slechts een lichte fout ten laste kan gelegd worden van den dader; een fout van welken aard ook voortvloeiende uit een inbreuk op de strafwet zal steeds de verantwoordelijkheid voor gevolg hebben.

II. Een aangestelde die in verlof is en aan wien zijn patroon een auto in gebruik heeft gegeven om er naar goedgehouden gebruik van te maken kan niet beschouwd worden als staande onder het beheer van zijn patroon en deze laatste is niet verantwoordelijk in geval zijn aangestelde een ongeval veroorzaakt.

Van den Brande t/ Roosemeyers en
Antwerp Water Works

Aangezien de burgerlijke partij alleen beroep heeft ingeslagen tegen het vonnis der boetstraffelijke rechtbank van Antwerpen in dato 14 Juni 1930, hetwelk Roosemeyers uit hoofde van onvrijwillige kwetsuren heeft veroordeeld maar tevens de burgerlijke partij van haren eisch heeft afgewezen; zoowel tegenover den betichte als tegenover de als burgerlijk verantwoordelijke gedaagde partij;

Aangezien met rede de eerste rechter

laatstgenoemde partij buiten zaak heeft gesteld, aannemende dat, indien Roosemeyers gewoonlijk de aangestelde was van de « Antwerp Water Works » hij op den dag der feiten, verlof had gekregen en gebruik maakte van eene automobiel welke hem door de « Water Works » was geleend geweest en waarvan hij mocht genieten naar behagen; dat hij, diensvolgens, op het oogenblik van het ongeluk, onder het beheer niet stond der « Water Works »;

Wat de aanstelling der burgerlijke partij betreft tegenover Roosemeyers:

Aangezien deze steunt op de delictuele fout door betichte begaan en voor dewelke hij plichtig werd verklaard, door een vonnis hebbende kracht van gewijsde verkregen;

Aangezien, ten onrechte, de eerste rechter verklaard heeft dat, in geval van kosteloos vervoer, alleen eene zware fout de verantwoordelijkheid van den dader kan medeslepen;

Aangezien de eisch der burgerlijke partij, voortspruitende uit een strafbaar wanbedrijf, ontvankelijk is zelfs wanneer slechts eene lichte fout ten laste van den dader kan gelegd worden; dat men redelijk niet mag aannemen dat door het feit van in het rijtuig te stappen, de slachtoffers zouden aanvaard hebben alle risico's op te loopen voortkomende uit eene delictuele fout en nog min deze voortvloeiende uit eene inbreuk op de strafwet.

Aangezien diensvolgens ten onrechte de eerste rechter de burgerlijke partij van haren eisch tegen Roosemeyers heeft afgewezen;

Aangezien deze in de hierna nader bepaalde sommen eene billijke vergoeding vinden zal der door haar geleden schade.

Aangezien de verduistering der publieke fondsen toebehoorende aan zijne cliënten plaats grepen, naar aanleiding van slechts een strafbare gedraging, dat er dus een daadsche samenloop van misdrijven bestaat en een enkele straf dient toegepast te worden;

Aangezien voor wat de vaststelling der straf aangaat, dat in acht dient genomen dat de feiten gepleegd werden onder den invloed van een zeker optimisme die toen nog deed hopen dat de huidige crisis van korten duur zou wezen, en weldra zou gevolgd zijn door een heropbeuring van de beurs; dat overigens betichte nog nooit veroordeeld is geweest en volgens de bestaande den zaak gunstig gekend was voor de tegen hem ingediende klacht;

Dat ook dient in aanmerking genomen dat gedurende de behandeling der zaak Juffrouw N... door derde personen, die voor betichte hebben willen instaan schadeloos gesteld is geweest en van haar klacht afgezien heeft.

Voor wat de vraag van de Burgerlijke partij H... Fr... en Van B... betreft:

Aangezien algemeen aangenomen is dat in principie de burgerlijke partij zich mag aanstellen in den loop van een strafrechtelijk geding tegen een gefailleerde koopman zonder den curator van failliet in de zaak te roepen;

Dat echter in dit geval het vonnis slechts geldt tegen den gefailleerde en niet in aanmerking komt in de verdeling onder de schuldeischers (De Perre, Mensuel du Curateur de faillite, blz. 102, N° 5, Namen Droit comm. B III N°) 1685. Gent 29-4-1908. Rev. droit pénal blz. 625. Gent 31-10-1924, Pas. 1926 11.54. Brussel Arrêt 7-1-193, Belg. Juris. 1931, blz. 169 en nota van Heer Levy Morelle;

Aangezien in huidige geval de vragen van de burgerlijke partij strekken tot de betaling van de zelfde schuld waarover zij reeds volgens de door den Heer Curator ter zitting afgelegde verklaring eene aangifte van schuldvergoeding gedaan hebben; Aangezien de Heer Curator verklaard heeft dat hij aan de Banque Centrale Anversoise, het recht heeft betwist de titels Géomines van H... te behouden; dat hij zekere schulden betwist en dat hij tot hiertoe de baten van het failliet nog niet heeft kunnen vaststellen;

Aangezien uit de verklaringen mag afgeleid worden dat het aandeel der schuldeischers in den failliete-boedel thans nog totaal onbekend is dat bijgevolg het onmogelijk is de schade te beramen welke de B. P. zullen ondergaan na de verdeling der penningen;

Dat zelfs niet met zekerheid kan bevestigd worden dat H... zijn 123 Géomines niet terug zal bekomen;

Aangezien slechts een reeds ontstane en dadelijke schade (un préjudice né et actuel) mag in acht genomen worden om een vraag van de Burgerlijke partij te verrechtvaardigen (Van Zele, La partie civile, N° 11, blz. 10);

Aangezien de B. P. inroepen om hun aanstelling te verdedigen dat ze belang erbij hebben een uitvoerbare titel tegen den gefailleerde te bekomen in geval van terugkomst tot een beteren toestand.

Dat echter de door de B. P. geleden schade tot nu toe nog niet met zekerheid is kunnen bepaald worden, en slechts als gebeurlijk voorkomt, dat bijgevolg bij gebrek aan mogelijke begroting van de tot hiertoe werkelijk geleden schaden het aan de Rechtbank onmogelijk is in de huidige omstandigheid een vergoeding voor stofelijke schade toe te staan;

Dat overigens er geen herstel van morele schade vervolgd werd;

Dat de vraag zooals ingeleid bijgevolg dient afgewezen (arrest 5-9-1907, B. J. 1908, blz. 107, pand. Belge verl. failliet N° 653);

Voor wat de vraag van de Burgerlijke partij Juffrouw N... betreft;

Aangezien Juffrouw N... afstand gedaan heeft van haar stelling als B. P. op de zitting van 19 Maart 1932 na schadeloos te zijn gesteld geweest.

Om deze redenen:

Alle andere en tegenstrijdige besluiten van de hand wijzende, gelet op art. 491, 40, 65, S.W.B.;

Recht doende bij tegenspraak;

De Rechtbank veroordeelt betichte tot eene gevangenisstraf van zes maanden en tot eene boete van zes en twintig franken en tot de kosten des gedingen beloopende in het geheel tot de som van 1.102,23 fr.;

En aangezien de kosten de drie honderd franken te boven gaan. Gezien art. 1, 2, 4, 5 der wet van 27 Juli 1871 en art. 47 van het strafwetboek zegt dat die kosten invorderbaar zullen zijn bij lijfswang bepaalt den duur van deze op eene maand; Zegt dat de geldboete van zes en twin-

tig franken bij toepassing van art. 1 der wet van 27 December 1928 vermeerderd zijn met 60 dec. per frank derwijze dat die geldboete honderd twee en tachtig franken zal bedragen;

Beveelt dat bij gebrek aan betaling binnen den tijd bepaald bij art. 40 van het Strafwetboek de geldboete van zes en twintig franken vermeerderd met 60 deciemens zooals hierboven gezegd zal mogen vervangen worden door eene gevangenzitting van acht dagen.

En recht doende op den eisch van het Openbaar Ministerie:

Gehoord den betichte betreffende zijne onmiddellijke aanhouding;

Aangezien er niet te vreezen is dat den betichte zich door de vlucht aan de uitvoering der tegen hem uitgesproken straf zou pogen te onttrekken, gezien art. 21 der wet van 20-4-1874, beveelt zijne onmiddellijke aanhouding niet;

En recht doende op de vraag van de Burgerlijke partij H... Fr... en Van B..., wijst ze af van hunnen eisch zonder kosten en verwijst betichte tot de kosten van hun aanstelling ten titel van schadevergoeding spruitende uit het ten zijne laste wehouden wanbedrijf (Van Zele, P. Civ. N° 186; Braes, Instr. Crim., p. 93. Cass. 1-5-23. Pas. 23-1-294);

Geeft akte aan de Burgerlijke partij Juffrouw N... van haar afstand als Burgerlijke partij, verwijst ze tot de kosten van haar aanstelling en bovendien tot de kosten betreffende haar afstand.

KOOPHANDELSRECHTBANK TE BRUGGE

2e KAMER — 12 MEI 1931

Eenige rechter: M. Soenen
Referend: M. Edw. Maertens
Pl.: Mr J. De Vestele t/ Mr J. Boedt

DAGVAARDINGSEXPLOOT — NIET VERMELDING VAN VOORNAAM — MEERHEID VAN EISCHERS HANDELENDE IN PERSOONLIJKE NAAM.

Het niet aanduiden van den voornaam van de eischers in een exploit kan vergoed worden door de aanduiding van de straat of van den naam van de vrouw.

Is geldig de dagvaarding waarin een aantal eischers gezamenlijk doch in persoonlijken naam opkomen, krachtens een gemeenschappelijke titel, en de betaling vorderen van een gezamenlijke som, die van rechtswege hoofdelijk verdeeld worden.

Verwaetermeulen en Ctn. t/ Stael

Aangezien de eischers vragen: 1) dat de Rechtbank zou vaststellen dat het verdrag van 31-12-30 verbroken is van rechtswege, of de verbreking ten ongelijke van den verweerder zou uitspreken; 2) dat de verweerder zou verwezen worden tot de gezamenlijke betaling van 33.822 frank verkoopprijs van darmen en 3.354 ten titel van schadevergoeding;

Dat zij tijdens de pleidooien, op 7-4-31 nog gevraagd hebben dat de verweerder zou veroordeeld worden tot de rechterlijke kroozen;

Aangezien de eischers op zesden December 1929 handelende onder de benaming « Brugsche Beenhoudersbond » en door de tusschenkomst van den eersten eischer, hunnen voorzitter, de darmen der geslachte beesten van hun Syndikaat bij aanbesteding verkocht hebben aan den verweerder aan den prijs van 25,18 frank voor het jaar 1930;

Aangezien de verweerder beweert dat de dagvaarding ongeldig is daar het meereendeel der eischers bij hunnen voornaam niet aangeduid worden;

Aangezien dit verzuim vergoed is door de aanduiding van de straat of van den naam der vrouw, zoodat er voor den verweerder geen vergissing kan bestaan, dat de dagvaarding dus geldig is;

Aangezien de verweerder nog beweert dat de dagvaarding nog ongeldig is en de eisch niet ontvankelijk omdat 93 eischers geen leden zijn van een vereniging die de rechtspersoonlijkheid bezit, dat er dus niet een enkele overeenkomst bestaat, doch gebeurlijk zooveel overeenkomsten zijn als eischers;

Aangezien de nietigheid zou moeten overwogen worden, indien de verweerder beweerde dat hij enkel met den « Brugsche Beenhoudersbond » gehandeld had en niet met de eischers, daar deze bond geen bestaan bezit als persoon;

Dat de eischers elk persoonlijk opkomen, krachtens een verdrag, in hun naam gesloten, en dat het bedrag van hunne vraag van rechtswege hoofdelijk verdeeld wordt;

Dat zij aldus bevestigd hebben, wat de verweerder beweert, dat er zooveel vorderingen bestaan als eischers, en evenveel rekeningen;

Aangezien zij in een exploit gezamenlijk mogen handelen, krachtens een gemeenschappelijke titel, en de betaling vragen van een gezamenlijke som, dat zij aldus bepaald hebben, hoeveel ieder van hen opeischen van den verweerder, dat de dagvaarding onder dit oogpunt ook geldig is en de eisch ontvankelijk;

Ten gronde: (Zonder belang);

Om deze redenen:

De Rechtbank verklaart de dagvaarding rechtsgeldig, ontvangt de vordering en vooraleer te wijzen, benoemt... als deskundige...

BURGERLIJKE RECHTBANK TE MECHELEN

19 MAART 1932

Voorzitter: M. Ch. Delvaux
Pl.: Mr O. Van Kesbeek t/ Mr M. De Ridder

ONVERDEELDE EIGENDOM. — DAGVAARDING DOOR VRUCHTGEBRUIKER. — HUURGELDEN. — GELDIGHED.

Wanneer een mede-eigenaar ingevolge mondelinge overeenkomst het genot of vruchtgebruik heeft van een onverdeelde eigendom, volstaat het, wanneer het enkel gaat over de huur, brengt, dat hij alleen dagvaarde zonder de tusschenkomst zijner mede-eigenaars.

Weduwe Van Win t/ K. Van Konigsloo

Gezien in regelmatig vorm vorgebracht het vonnis waarover beroep;

Aangezien het niet betwist wordt dat bij mondeling verdrag van zeven en twintig Januari 1900 negen en twintig er overeengekomen werd van « al de goede » ren zoowel roerende als onroerende, die » vader nagelaten heeft, ter beschikking » te laten van moeder tot na hare dood »;

Aangezien dit familieverdrag niet alleen eene verbintenis daarteltom in onverdeelde te blijven, maar de goederen der nalatenschap « ter beschikking laat van moeder » om klaarblijkelijk haar toe te laten hetzelfde leven voort te voeren als ten tijde van haar echtgenoot; dat, zoo dit eenzijdig een voordeel daartelt voor de beroepster, het anderzijds ook aan de kinderen, waartusschen de beroepene, gunstig kon zijn met ze te vrijwaren tegen eene vraag tot bekomen van pensioen- of steungeld welke anders de beroepster tegen hen mocht inspannen; dat, ten slotte, die schikking nagenoeg neerkomt op een aard voorloopige bedeling (partage provisionnel) als geldig voorzien bij art. 818 en 840 van het burgerlijk wetboek;

Aangezien beroepster « ter beschikking » derwelke de goederen alzo werden gesteld, haar eigen recht uitoefent met de huurgelden in te trekken en desnoods vast te stellen of te verhoogen; dat alzo hare oorspronkelijke vraag gegrond is ten beloope eener verhooging van 7 maal 10,50 fr. of 73,50 fr.;

Aangezien volgens artikel 16 der huishuurwet de « herziening der huurwedde slechts haren invloed op de toekomst uitoefent vanaf den eersten vervaldag die het accoord der partijen of anders de daging voor 't gerecht opvolgt »; dat in casu, de dagvaarding werd gegeven op zes November 1900 één en dertig, en alzo de huurverhoging ingrijpt op den vervaldag der huur van December daaropvolgend.

Om deze redenen:

Ontvangt de Rechtbank het beroep, en er recht op doende, vernietigt het vonnis a quo, en uitspraak doende op de oorspronkelijke vraag van beroepster, zegt dat de maandelijksche huur van het huis gestaan kleine Driesstraat, 16, drie en zeventig frank 50 centiem zal bedragen;

Veroordeelt diensvolgens beroepene gezegde huur met dit bedrag te betalen vanaf den vervaldag der maand December 1900 één en dertig;

Veroordeelt beroepene tot al de kosten van beide gedingen.

BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK TE LEUVEN

24 DECEMBER 1931

Eenig rechter: M. Maes
Op. Min.: M. Stryckmans
Pl.: Mr Anciaux

GEESTRIJKE DRANKEN. — HUISZOEKING ZONDER TOELATING. — MISDRIF UITGELOKT DOOR ACCIJSBEDIENDEN.

Twee accijsbedienden hadden op hun verzoek en zonder hunne hoedanigheid te doen kennen, geestrijke dranken te verbruiken gekregen in de achterkeuken van betichte. Zij stelden dan proces-verbaal op wegens de aldus door hen zelf uitgelokte overtreding.

De Rechtbank noemt deze handelwijze onzedelijk, heeft geen gewicht aan de vaststelling der accijsbedienden en spreekt betichte vrij.

Ministerie van Financiën t/S... en C...

De Rechtbank beslissende tegensprekelijk.

Aangezien de accijsbedienden de toelating van den heer Vrederechter niet gevraagd hadden om eene huiszoeking bij de eerste betichte te doen en dat zij alvorens in de keuken van de eerste betichte te treden waar de feiten der betichting bestatigd werden noch de uitdrukkelijke noch de stilzwijgende toelating daartoe hadden gevraagd noch bekomen;

Aangezien het niet bewezen was op het oogenblik der intrede der accijsbedienden (hetgeen overigens nog niet het geval is) dat de keuken van de eerste betichte voor het publiek toegankelijk was;

Aangezien de tweede betichte, die in de keuken gevonden geweest is, een vriend is van de eerste en zich dagelijks bij haar begeeft, daar zij weduwe is om haar gezelschap te houden en desnoods hare boodschappen te doen;

Aangezien het ten andere onzedelijk zou zijn eenig gewicht te hechten aan de bestatigingen van accijsbedienden die door eigen handeling de wetovertreding zouden uitgelokt hebben;

Aangezien het wederrechtelijk is dat de opstellers van het proces verbaal zich in de keuken van de eerste betichte begeven hebben, dat bijgevolg hunne bestatigingen onwettig gedaan van alle bewijskracht ontbloot zijn.

Om deze beweegredenen:

De Rechtbank spreekt de twee betichten vrij.

Fiscale Kroniek

HANDLICHTINGEN BIJ FAILLISSEMENTEN

De lezer weet dat de wet van 28 Augustus 1921 een belangrijke wijziging bracht aan de heffing der registratierechten op handlichtingen en kwijtingen. Daar waar vroeger een kwijting aan een betrekkelijk hoog recht (0,65 %) onderworpen was, en de loutere handlichting slechts aan het formaliteitsrecht, werd een eenvormig evenredig recht voor beide gevallen doorgevoerd dat thans bedraagt 0,36 %, meer de opdecim.

Al zijn die rechten eenvormig toch zijn zij niet van gelijken aard en daar zijn wel gevolgen uit te trekken minstens in de thans heersche administratieve theorie betrekkelijk de onderscheiding der rechten op akten en der rechten op overgangen. Het kwijtingsrecht is een recht op overgang gebleven, terwijl het recht op de handlichting een recht op de akte blijft. (Zie artikelen 14 en 15 der wet van 28 Augustus 1921).

1° Uitzondering bij faillissement.

Artikel 18 brengt geen uitzondering aan de rechten op kwijtingen, maar wel op de evenredige rechten op loutere handlichtingen geheven. Deze zijn vrijgesteld « en matière de faillite ».

Wat wil dit beduiden: « en matière de faillite »?

Laten wij eerst kijken welke inschrijvingen kunnen voorkomen. Zes soorten inschrijvingen komen in aanmerking:

1° Lastens bezittingen van de failliet bestaan er doorgaans inschrijvingen genomen vóór de faillietverklaring in voordeel van bepaalde schuldeischers. Deze inschrijvingen dienen doorgehaald op handlichting door de schuldeischers te verleen zonder dat de curator dient tusschen te komen. De kosten dezer akten vallen behoudens tegenstrijdig beding lastens de failliet.

2° De curator dient op grond van artikel 487 al. 3 der wet op het faillissement een inschrijving te nemen lastens al de goederen der failliet in voordeel « de la masse des créanciers ». Handlichting daarvan wordt verleend door den curator op kosten der failliet.

3° Bij den verkoop der onroerende goederen, indien de koopsom niet onmiddellijk wordt betaald wordt ambtshalve inschrijving genomen door den hypotheekbewaarder in voordeel der ingeschreven schuldeischers.

De kosten der handlichting door de schuldeischers te verleen vallen lastens den koper.

4° Bij zelfden verkoop wordt ook ambtshalve inschrijving genomen in voordeel der failliet indien de koopsom niet ter verkoop betaald werd. De handlichting dient verleend door den curator en de kosten zijn lastens den koper.

5° Er kunnen ook inschrijvingen bestaan in voordeel der failliet lastens debiteuren. Deze inschrijvingen worden doorgehaald ten aanzoeke van den curator, maar de kosten vallen ten laste niet van

de failliet maar van de debiteuren, behoudens een tegenstrijdig beding in de oorspronkelijke akte.

6° Een variatie van de vijfde reeks is deze voorzien door artikel 487, alinea 2 der wet op de failliet. Een hypotheek werd verleend door een debiteur aan den gefailleerde maar zij werd nog niet ingeschreven. De curator dient deze inschrijving te nemen en zal ook de handlichting dienen te verleenen. De kosten daarvan vallen behoudens tegenstrijdig beding lastens den debiteur.

De kwijtingen zijn nooit vrijgesteld daar artikel 18 alleen terugslaat op artikel 15. Welke zijn nu de handlichtingen zonder kwijting die vrijgesteld zijn?

2° En matiere de faillite?

Hoe stipt de curators alle geschillen gerechtelijk laten beslissen mag het wel verwondering baren dat geen enkele rechtbank heeft uitspraak gedaan op dit gebied. Wij staan dus uitsluitelijk voor een administratieve verklaring. Deze verklaring lijkt mij zeer eigenaardig en is wezenlijk niet redelijk te verantwoorden. Het lijkt immers zoo helder dat de wetgever de moeilijke afwikkeling der faillieten heeft willen in de hand werken. Het ontoereikende van den inboedel wordt mijns denks door den wetgever van verdere lasten vrijgesteld. Elkeen zou begrijpen dat dus alle handlichtingen waarvan de kosten door de failliet te dragen zijn, vrijgesteld zijn. Wij bedoelen dus de handlichtingen der inschrijvingen 1 en 2 ter uitsluiting van de handlichtingen betrekkelijk de inschrijvingen 3, 4, 5 en 6.

De administratie heeft bij beslissing van 5 Juli 1927 (Rec. Gén. n° 16466) geoordeeld, zonder eenige verantwoording dat de vrijstelling van artikel 18 n° 2 slechts betreft: « la mainlevée des inscriptions requises par le curateur à la faillite en vertu de l'art. 487 alinéa 3 de la loi sur les faillites ». Indien de bedoeling van den wetgever zoo gepreciseerd was dan zou dit wel in den tekst te vinden zijn. Toch blijft deze uitzondering onder deze die wij normaal als vrij te stellen zien.

Nu heeft deze verwijzing naar artikel 487 alinea 3 weldra het alinea 2 van zelfde artikel laten opmerken en hoe zeldzaam dit geval zich ook voordoeft, heeft de administratie op zijn egen textueel standpunt, moeten toegeven (1) dat ook de handlichting eener inschrijving genomen door den curator in voordeel der failliet lastens een debiteur aan geen evenredig recht onderworpen wordt, ook niet indien het hypotheekrecht niet voor de faillietverklaring verleend werd, wat de specifieke hypothese is van den tekst, maar na de faillietverklaring rechtstreeks in voordeel der failliet. Deze vrijstelling komt niet in voordeel van de failliet maar wel in voordeel van den debiteur. Wanneer dit hypotheekrecht na de faillietverklaring verleend werd zie ik een reden tot vrijstelling daar op die wijze misschien makkelijker een hypotheekrecht verleend zal worden. Dan waren echter beter de obligatierechten verminderd in dit geval. Is de hypotheek echter vóór de failliet toegestaan dan zoek ik vruchteloos een verantwoording. Waarom is deze debiteur van kosten vrijgesteld? Welk recht heeft hij daartoe tegenover zijn collegas der vijfde reeks?

Deze gevolgtrekking van de equatie: en matiere de faillite = artikel 487, sloopt de stelling der administratie.

Dat kan de bedoeling niet geweest zijn van den wetgever.

Wie zal dit geschil aan de rechterlijke macht onderwerpen en aan artikel 15 al. 2 zijn volle toedracht geven ten gunste der failliet? Alle handlichtingen die lastens de failliet zijn, hetzij uit vollen rechte hetzij krachtens een bijzonder beding, zijn vrij van evenredige rechten.

3° Praktische aanwijzingen.

In afwachting dat een redelijke toepassing van artikel 18 alinea 2 door de rechtbanken worde gehuldigd, dient er gewezen op eenige praktische wijzen om de evenredige rechten te vermijden.

a) Gelijktijdige doorhaling van de hypotheekelijke en ambtshalve inschrijvingen. Wanneer de curator de schuldeischers terug betaalt die een hypotheekelijke inschrijving op het verkocht onroerende goed hadden, wordt soms vergeten dat de hypotheekelijke schuldeischers op dit oogenblik tot waarborg van een zelfde schuldverdring twee inschrijvingen hebben, de hypotheekelijke en de ambtshalve.

Tevens werd tot zekerheid der betaling derzelfde koopsom ambtshalve inschrijving genomen in voordeel van de failliet.

Indien in één enkele akte de hypotheekelijke schuldeischers en de curator kwijting verleenen der koopsom en handlichting geven der drie soorten inschrijvingen (n° 1, 3 en 4) dan zal slechts eenmaal het

evenredig recht verschuldigd zijn op grond van artikel 18 alinea 1 der wet van 28 Augustus 1921. (Ne tombent pas sous l'application de l'article 15: 1° les actes qui constatent en même temps l'extinction de la créance garantie par l'hypothèque et qui donnent lieu de ce chef à la perception du droit proportionnel de libération). De curator kan bij zelfde akte nog handlichting verleenen der inschrijving door hem genomen op grond van artikel 487 alinea 3 maar daar deze in elk geval slechts onderworpen was aan het vast recht van 13.80 fr. worden geene evenredige rechten vermeden.

Het groote voordeel van dit cumuleeren ligt hierin dat niet alleen het evenredig recht slechts eenmaal wordt betaald, maar dat het door den kooper wordt betaald zoodat de failliet ontslagen is van het evenredige recht op de handlichting der hypotheekelijke inschrijving dat ten haren laste viel.

b) Rangregeling in der minne. Meermaals komt het voor bij faillissementen dat de verpande goederen verkocht worden voor een koopsom die ver beneden het bedrag der ingeschreven koopsommen blijft. De evenredige rechten op de handlichting worden betaald over het volle bedrag der ingeschreven sommen ofschoon de schuldeischers daarvan slechts een deel betaald zien. Artikel 18 alinea 4 der wet van 28 Augustus 1921 stelt van evenredige rechten vrij: Les mainlevées insérées dans les ordres judiciaires et celles qui sont données dans les ordres amiables et consensuels par les créanciers non utilement colloqués. De rangregeling zelf in der minne bij authentieke akte vastgesteld zal aldus de perceptie der evenredige rechten op de handlichting uitsluiten voor de deelen die niet betaald worden. Een inschrijving van 2.000.000 fr. weegt op een eigendom die slechts 400.000 fr. verkocht wordt. Door de rangregeling wordt slechts evenredig recht geheven op 400.000 fr. ofschoon handlichting wordt verleend over 2.000.000 fr.

Het is aangewezen dat de rangregeling dient geïncorporeerd te worden in de cumulatieve handlichting der hypotheekelijke en ambtshalve inschrijvingen om slechts eenmaal het recht van 0.40 % te betalen minstens in de tegenwoordige administratieve verklaring.

Mits deze voorzorgen kan de curator vele kosten vermijden en zou aldus in feite de vrijstelling die wij door de wet gehuldigd meenen, bereikt worden daar door het kwijtingsrecht dat lastens den kooper valt alle handlichtingen gedekt zijn. Dit geldt slechts voor de gevallen althans waar de koopsom niet dadelijk betaald werd.

Wordt de som dadelijk betaald ter verkoop, dan heeft de kooper geen kwijtingsrecht te betalen. Moesten zelf de hypotheekelijke schuldeischers bij de verkoop aanwezig zijnde, kwijting en handlichting verleenen in de akte toewijs, zoo is deze kwijting niet als afhankelijk beschikking gedekt door de kwijting. Dit werd aldus gevonnisd voor de verkoop bij dadelijke uitwinning, waar ook in het kohier van lasten de koopsom dient overgewezen aan de ingeschreven schuldeischers. (2) In dit geval is er bij de huidige administratieve rechtspraak niet te ont-komen aan de evenredige rechten.

Deze preventieve aanwijzingen milderen dus gedeeltelijk de strenge toepassing. Het heeft nochtans zijn belang dat deze toepassing worde gewijzigd.

Pr. THUYSBAERT.

(1) Beslissing van 29 Augustus 1931 Rec. Gén. n° 17041. Professor Gothot deelt de meening dat deze handlichting niet kan vrijgesteld zijn daar zij niet de failliet maar den debiteur ontlast en trouwens geen enkel verband houdt met de failliet. Het blijft een gewone handleiding. Cours de droit fiscal. n° 960.

(2) Rechtbank van eersten aanleg te Namen 12 Maart 1924. Pas. 1925; 3. bl. 51. Er is hier een sterker argument dan in de failliet daar waar verkocht wordt op grond der dadelijke uitwinning de vervolgende schuldeischer tevens handelt als machthebber van den schuldenaar.

Mededeelingen

Wij ontvangen van den heer J. A. Indekeu, advocaat te Tongeren, het hieronderstaand schrijven:

* * *

Zeer Geachte Redactie,

In uw n° 31 van 15 Mei j.l. vraagt de heer Dr J. Evers om eene vertaling van « civil » en « civique », meer bijzonderlijk met het oog op een te maken onderscheid tusschen de pensioenen welke in onze Fransche wetteksten deze wederzijdsche benamingen dragen.

De Latijnsche adjectiva « civicus » en « civilis » komen beiden rechtstreeksch af van 't naamwoord « civis », wiens voornaamste beteekenissen wa-

ren: burger (citoyen), staatsburger (membre de l'état), en tadsburger of stedeling (citadin).

De « civitas » was niet alleen de vereniging of het korps der « cives », — Staat of landstreek, gemeente of stad, — maar ook nog de regeeringsvorm, het burgerrecht, enz...

Het verkleinwoord « civitula »: kleine stad, werd in 't Fransch « citadelle », dat eigenlijk « arx » beteekent.

« Citain » ging in den loop der eeuwen verloren, terwijl « civisme » werd geboren. Later ontstonden de thans ook verdwenen « citadines » of Parijzer huurrijtuigen.

« Civilis » nu had veel meer, en meer uiteenlopende bediedenissen dan wel « civicus ». In het algemeen, alles wat betrekking had op, of in verband stond met de « cives » of de « civitas » was « civilis ». De Staatskunde of politiek: « civilis scientia ». De regeeringslast of -zorgen: « curae civiles ». De volksspraak: « civilis sermo », heel wat anders dan « un langage civil ». Ook werd « civilis » nog gebezigd in den zin van: populair, volksgezind, eenvoudig, gewoon, eerlijk (*), beleefd, kortom burgerlijk in alle mogelijke opvattingen van dit woord, — de vergerende niet uitgesloten.

« Civilliter »: zooals het een burger betaamt, had de beteekeenis niet van het Fransche « civilement » in den zin van « honnêtement, avec politesse ». Dit heette in 't Latijn: « comiter ».

En van « civilis » werd op zijne beurt het naamwoord « civilitas » afgeleid, waarvan in 't Fransch civilité, civiliser, civilisation, later zelfs civilisable en civilisateur, dit laatste zoowel naamwoord als bijvoeglijk woord.

« Civicus » daarentegen beduidde in proza iets wat aan een goeden, uitstekenden, en, meer bepaaldelijk, dapperen en toegewijden Romeinschen Staatsburger toebehoorde of toekwam: den burger bij uitnemendheid. Alzoo de vermaarde « civica corona » of, bij verkorting, enkel « civica », was de eikenkrans die enkel verleend werd aan dengene die, in den strijd, het leven van een zijner medeburgers had gered.

Maar de Latijnsche dichters hebben wel eens — om wille hunner metriek — « civicus » voor « civilis » gebruikt, en omgekeerd. Zoo vindt men zelfs bij Virgilius de dichterlijke uitdrukking « civilis quercus », die hoegenaamd niet de ambtelijke benaming was van voornoemde Romeinsche eervolle onderscheiding. Zoo noemt ook Horatius « civium jus », wat de juristen « jus civile » heeten. En eindelijk treffen wij ook « civicus » aan, maar ditmaal eerder in pejoratieven zin genomen, bij denzelfden Horatius, in « civicus motus »: volksgewoel, en bij Ovidius in « civica bella »: burgerkrijg.

Onze beide zinverwante woorden vinden wij terug, niet alleen in 't Fransch, maar ook in Germaansche en Slavische talen, bij voorbeeld in 't Poolsch: « ssiwil » en « ssiwik », en in 't Engelsch: « civic » en « civil »: dit laatste beteekent o.a. burgerlijk in den zin van « non-military » of van « secular », terwijl het eerste beduidt « relating to a city ». De Engelschen kennen ook het werkwoord « to civilize » en de naamwoorden « civilization » en « civility », en ook « civilian », dat ons dadelijk herinnert aan 't onheilspellende « Die Zivilisten haben geschossen ».

En nu wij toch in 't Hoogduitsch zijn verzeild geraakt, laat ons ook eens navorschen hoe bij voorbeeld de Franschen, toen zij over honderd twintig jaar aldaar nog den scepter zwaaiden, hun « civil » en hun « civique » vertolken. Zie het Nouveau Dictionnaire Complet à l'usage des Allemands et des Français par l'abbé Mozin, Biber, Höller et plusieurs autres collaborateurs:

Civil, civile, adjectif, (qui concerne les citoyens): Bürgerlich; la vie, la société civile, das bürgerliche Leben, die bürgerliche Gesellschaft; consultez: « liste »; la guerre civile, les troubles civils, der Bürgerkrieg, die innerlichen oder bürgerlichen Unruhen;

2) (opposé à ecclésiastique, à canon ou canonique); un emploi civil, une charge civile, les lois civiles: ein weltliches oder Civil-Amt, eine Civilbedienung, die Civilgesetze oder bürgerlichen Gesetze;

3) (opposé à criminel); un procès verbal, une affaire, une matière civile: ein Civilprozess, eine Civilsache;

4) (attentif à rendre aux personnes avec lesquelles on se trouve les honneurs qui leur sont dus): höflich...

Civique, adjectif: histoire ancienne, cf. « couronne »; histoire moderne, (qui concerne le citoyen, qui appartient au bon citoyen); couronne, fête, serment, inscription civique, vertus civiques: Bürgerkrone, Bürgerfest, Bürgereid, die Einschreibung in die Bürgerzuten.

Wij zouden bij gevolg de uitdrukking « pension civile », dit is te zeggen: een pensioen toegekend aan eenen « bon citoyen », heel goed kunnen vertalen door « burgerpensioen ». Wij hadden toch destijds: garde civique: burgerwacht, om van de « Union Civique » niet te spreken.

Maar het verschil tusschen de bewoordingen « burgerlijk pensioen » en « burgerpensioen » zoude wellicht niet voldoende zijn om alle mogelijke verwarring te voorkomen, en om aan de toekomstige geslachten het onderscheid tusschen deze beide soorten van Staatsmilddadigheden duidelijk te maken.

Daarbij, burgerlijk pensioen staat mij ook maar half aan. 't Is het pensioen op zich zelf niet dat een specifiek burgerlijk karakter draagt, maar wel de te bekronen loopbaan, die in de burgerlijke administratie werd volbracht. Waarom dus niet gezegd: ambtenaarspensioen, of burgerlijk ambtenaarspensioen, of rustgeld wegens burgerlijke diensten?

In art. 63 der Ned. Grondwet, — komende na art. 60, waarin men het heeft over de pensioenen bij de zee- en de landmacht, dus wel in den zin van onze burgerlijke pensioenen, — vinden wij, eenvoudig: « De pensioenen der ambtenaren worden door de wet geregeld ».

En « pension civile » dan? Bezitten wij waarachtig geen ander bijvoeglijk woord dat dit veelzinnige « burgerlijk »?

Zie het Neues Vollständiges Wörterbuch van abbé Mozin en consorten: Staatsbürgerlich, adjectif et adverbe: civique, appartenant à un citoyen.

Of zou dat woord in 't Nederlandsch niet bestaan?

Laat ons even Prof. Vercoullie's Algemeen Woordenboek open slaan: daar hebben wij het toch: Staatsburgerlijk (met de klemtoon op de tweede lettergreep) adj.: civique.

Dus pension civique: Staatsburgerlijk pensioen. En ook: Droits civiques: Staatsburgerlijke

rechten, want burgerrecht is droit de cité, en burgerlijke rechten: droits civils.

En laat ons toch in Godsnaam, zooals het in verscheidene woordenboeken te lezen staat, « dégradation civique » niet vertalen door: « ontzetting van burgerlijke rechten » (zie dat van Prof. B., 1e en 2e uitgave; in de 3e is het woord weggelaten), noch door « ontzetting van het burgerrecht » (aldus Prof. V.), maar door: Staatsburgerlijke degradatie, of: ontzetting van Staatsburgerlijke rechten.

Uw dw.,
J. A. INDEKEU,
Advokaat.

(*) Vergelijk: civiele prijzen.

Uit de Pers

HET RECHTSKUNDIG WEEKBLAD IN DEN VREEMDE

Stilaan begint het Rechtskundig Weekblad ook in den vreemde bekend te worden en belangstelling te verwekken. Wij zien inderdaad dat in het gekende Deutsche Tijdschrift « Zeitschrift für ausländisches und internes Privatrecht » (6de jaargang 1932, Heft 1-2), het volgende artikel aan ons blad gewijd wordt.

Rechtskundig Weekblad — Antwerpen

Naast het Rechtskundig Tijdschrift van België dat reeds sedert 25 jaren bestaat is er sedert October van dit jaar een nieuw juridisch tijdschrift in de Vlaamsche taal verschenen.

Wanneer het Rechtskundig Tijdschrift vooral grotere wetenschappelijke opstellen wenscht uit te geven, stelt het Rechtskundig Weekblad zich ten doel voortdurend de laatste belangrijke rechterlijke beslissingen te publiceren die door de Belgische Gerechtshoven in de Vlaamsche taal worden uitgesproken.

Vlaamsche vonnissen zijn voor België iets nieuws. Ook wanneer de zaken in de Vlaamsche taal behandeld en gepleit werden, waren tot nog toe de vonnissen in het algemeen in het Fransch opgesteld. De juristen hadden tot nu toe hunne opvoeding en hun wetenschappelijk onderricht uitsluitend in de Fransche taal genoten. Sedert de vervlaamsching van de Noord-Belgische Universiteiten verandert dit stilaan, doch de Vlaamsche juristen komen voor groote moeilijkheden te staan, daar de Vlaamsche rechtstaal tot nog toe weinig beoefend werd.

Het Rechtskundig Weekblad stelt zich vooral als taak de verdere ontwikkeling van deze rechtstaal te bevorderen. In haar voorwoord spreekt de redactie de hoop uit dat zij daardoor zal komen tot een groote uitbreiding van de Vlaamsche rechtspraak en op die wijze zal kunnen bijdragen tot de ontwikkeling van een belangrijk deel Vlaamsch cultuurleven.

De uitgave van het nieuwe weekblad komt uiterlijk eenigzins overeen met het bekende Nederlandsche Weekblad van het Recht. Op 4 bladzijden groot folio-formaat worden de rechterlijke beslissingen in extenso wedergegeven met opschriften en korten inhoud. In bijzondere artikelen wordt verder gehandeld over de nieuwe wetgeving en over alle andere aangelegenheden van het rechterlijk leven.

Rechterlijk leven

Zijn benoemd bij K. B. van 13 Mei 1932.

Tot plaatsvervangend rechter:

In de politierechtbank te Brussel, de heer Eickhoff (F.-A.), advocaat te Brussel, ter vervanging van den heer Thiry, die tot een ander ambt is beroepen.

Tot griffier:

Van het vredegericht van het kanton Landen, de heer Rens (P.-F.), toegevoegd griffier bij het vredegericht van het 3e kanton Brussel, ter vervanging van den heer Alsteens.

Tot pleitbezorger bij de rechtbank van eersten aanleg te Gent, de heer Papillon (P.-A.-A.-M.-J.), advocaat te Gent, ter vervanging van wijlen den heer Vandewaele.

Is de heer Catry (J.-Ch.), griffier van het kanton Meessen, belast met de bediening van het vredegericht van het kanton Wervik.

RECHTERLIJKE ORDE

Bij koninklijke besluiten van 14 Mei 1932:

Is, op hun verzoek, ontslag verleend:

Aan den heer De Winter (J.-F.), uit zijn ambt van voorzitter der rechtbank van eersten aanleg te Antwerpen.

Hij is tot het emeritaat toegelaten en gemachtigd tot het voeren van den eertitel van zijn ambt;

Aan den heer Calewaert (M.-H.-M.), uit zijn ambt van rechter in de rechtbank van eersten aanleg te Oudenaarde.

Hij mag zijn aanspraak op pensioen doen gelden en is gemachtigd tot het voeren van den eertitel van zijn ambt.

NOTARIAAT

Bij koninklijke besluiten van 14 Mei 1932:

Is aan den heer Hinssen (J.-S.-G.), op zijn verzoek, ontslag verleend uit zijn ambt van notaris ter standplaats Assche.

Hij is gemachtigd tot het voeren van den eertitel van zijn ambt;

Zijn tot notaris benoemd:

Ter standplaats Antwerpen, de heer Deckers (G.-A.-M.), candidaat-notaris te Wuestwezel, ter vervanging van wijlen den heer Witteveen;

Ter standplaats Assche, de heer De Smet (G.-F.-E.), doctor in de rechten, en candidaat-notaris, plaatsvervangend rechter in het vredegericht van het kanton Herzele, ter vervanging van den heer Hinssen.

Uitgever: Druk. « Mercurius »
Best.: R. Van Cauteren
Korte Ridderstraat, 22, Antwerpen. — Tel.: 300.95